

MEDDELELSE

Elmateriel

nr. 14/04

(erstatte ELRÅD-meddelelse nr. 4/98)

November 2004

MFJ

Anvendelse af stikpropper på apparater

I alle de af Stærkstrømsbekendtgørelsens afsnit, der gælder for forskellige typer apparater, er der indført særlige danske bestemmelser om, hvilke stikpropper der må/skal anvendes til de pågældende apparater. Idet de nævnte afsnit er udarbejdet på forskellige tidspunkter, er bestemmelserne vedrørende stikpropper ikke helt ensartede.

SIK-meddelelse/Elinstallationer nr. 16/04 giver nogle overgangsregler om beskyttelse mod indirekte berøring, men disse regler er ikke udtømmende for materiel, når det leveres fra fabrikanter eller andre leverandører.

I det følgende gives derfor en oversigt over de stikpropper, der kan eller skal anvendes i forskellige tilfælde. Der henvises til:

- Stærkstrømsbekendtgørelsen afsnit 107-2-D1
”Stikpropper og stikkontakter til brug i boliger o.l.”
- DS/EN 50075
”Flat non-rewirable two-pole plugs, 2.5 A 250 V, with cord, for the connection of class II-equipment for household and similar purposes”
- DS/EN 60309-2
”Plugs, socket-outlets and couplers for industrial purposes (tidligere afsnit 117/CEE 17)”

1 Apparater med højst 13 A mærkestrøm

I bestemmelserne for apparater kan der være angivet en grænse ved 10 A mærkestrøm for apparater med almindelige 250 V boligstikpropper. Denne grænse forhøjes til 13 A ved anvendelse af stikpropper med 13A, 16A eller 10/16 A mærkestrøm efter afsnit 107-2-D1.

SIKKERHEDSSTYRELSEN

Nørregade 63

6700 Esbjerg

Tlf 33 73 20 00

Fax 33 73 20 99

sik@sik.dk

www.sikkerhedsstyrelsen.dk

CVR-nr. 27 40 31 23

ØKONOMI- OG

ERHVERVS MINISTERIET

1.1 Apparater af klasse I

Som hovedregel er en række forskellige boligstikpropper iht. afsnit 107-2-D1 tilladt for apparater af klasse I:

- Trebenet 10 A eller 13 A dansk stikprop (med jord), normblad DK 2-1a*
- Trebenet 10 A eller 13 A dansk EDB-stikprop (med jord), normblad DK 2-5a*
- Trebenet 10 A eller 13 A dansk Hospitals-stikprop (med jord), normblad DK 2-8a*
- Rund tobenet 10 A eller 13 A dansk stikprop (uden jord), normblad DKA 2-1a
- Flad tobenet 10 A eller 13 A dansk stikprop (uden jord), normblad DKA 2-1b
- Rund tobenet 10/16 A eller 16 A europæisk stikprop (uden jord), normblad C 1b
- 10/16 A eller 16 A tobenet europæisk stikprop med jord (såkaldt Schukostikprop), normblad C 2b
- 10/16 A eller 16 A tobenet europæisk stikprop med jord (fransk-belgisk system), Normblad C 3b
- 10/16 A eller 16 A tobenet europæisk stikprop med jord (kombineret fransk-belgisk og Schuko), Normblad C 4

Den trebenede danske stikprop (markeret med *) skal anvendes på apparater, som har en stikkontakt (med jord) til strømforsyning af andet materiel.

1.2 Apparater af klasse II

Apparater af klasse II må ikke jordforbindes. Følgende boligstikpropper iht. afsnit 107-2-D1 kan valgfrit anvendes, under hensyn til at stikproppens mærkestrøm altid skal være større end eller lig med apparatets mærkestrøm:

- Rund 10 A eller 13A dansk stikprop (uden jord), normblad DKA 2-1a

- Flad 10 A eller 13 A dansk stikprop (uden jord), normblad DKA 2-1b
- Rund 10/16 A eller 16 A europæisk stikprop (uden jord), normblad C 1b
- Fuld kontur eller flad 2,5 A europæisk stikprop for apparater af klasse II, normblad C 5 (Den flade er i store træk identisk med EN 50075, normblad I)
- Fuld kontur 10/16 A eller 16 A europæisk stikprop for apparater af klasse II, normblad C 6

2 Apparater med over 13 A mærkestrøm

Apparater med over 13 A mærkestrøm må ikke forsynes fra almindelige boligstikkontakter, og apparaternes stikpropper skal derfor være enten den danske flerfasede stikprop efter afsnit 107-2-D1, normblad DK 6-1a, eller en »industriстикprop« efter EN 60309-2, normblad 2-II eller 2-IV. Disse stikpropper findes kun i udgaver med jord og kan således bruges til apparater af både klasse I og II. For sidstnævnte forbindes jordkontakten ikke.

Opmærksomheden skal henledes på, at visse andre landes boligstikkontakter har 16 A mærkestrøm, f.eks. Schuko-systemet. For apparater med et strømforbrug på mellem 13 og 16 A skal man således være opmærksom på, at de ikke må leveres til brug i Danmark med nogen af de under pkt. 1.1 og 1.2 nævnte stikpropper.

3 Sammenhæng med installationsbestemmelserne

I Stærkstrømsbekendtgørelsen afsnit 6, "Elektriske installationer", er der i 413.1.1.2 som hovedregel krav om, at materiel af klasse I skal jordforbindes, og i 801.471.2 er der givet en undtagelse fra dette krav for transportable brugsgenstande anvendt i boliger, forudsat at tilslutningsstedet er omfattet af HPFI-beskyttelse.

I SIK-meddelelse/Elinstallationer nr. 16/04 er der desuden angivet nogle overgangsbestemmelser og regler for visse kategorier af apparater.

4 Særlige regler for visse brugssteder

Reglerne ovenfor under pkt. 1 til 3 gælder i almindelighed for levering af nye apparater, hvor det endelige brugssted ikke er kendt af leverandøren.

Specielt for apparater med stikprop jf. normblad C 2b, C 3b eller C4, hvor jordforbindelsen ikke overføres til apparatet, skal man være opmærksom på at apparaterne ikke nødvendigvis kan anvendes lovligt på alle brugssteder.

For eksempel vil en udendørs projektør med stikprop af type C 4 lovligt kunne anvendes ved boliger, men den vil ikke være lovlig at anvende på en byggeplads, hvor jordforbindelse er krævet, og en dansk trebenet stikprop (normblad DK 2-1a) derfor skal bruges.

Det kræves derfor, at leverandører af materiel til anvendelse på steder, hvor det på forhånd vides, at det skal jordforbindes, leverer materiellet med den danske trebenede stikprop.
